

ledna 1932 nebyla řádně svolána a tudíž k usnášení se způsobilá, ježto nebyli k ní řádně pozváni všichni členové žalovaného spolku za současného oznámení bodu programu: »Vyloučení členů«, b) že vyloučení žalobcovo se nestalo z důvodů uvedených ve stanovách. Nižší soudy uznaly podle žaloby mimo jiné proto, že předsedou žalovaného spolku nebyla při valné hromadě zjištěna způsobilost k usnášení se a okolnost tu nelze proto již dodatečně prokazovati.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Neobsahují-li stanový žalovaného spolku předpisů o tom, jakým způsobem se valná hromada má svolati, může se to státi každým k tomu vhodným způsobem, obzvláště i tím, že se odevzdá pěti členům po jednom pozvání k valné hromadě a že každý člen předává pozvání dále svému sousedovi. Předmětná valná hromada takto svolaná je platně svolána, byli-li o této valné hromadě vyrozuměni všichni členové žalovaného spolku za současného oznámení bodu programu »vyloučení členů«. Otázkou, jaký vliv má na platnost usnesení valné hromady skutečnost, že jednotliví členové písemně nepotvrdili, že byli o valné hromadě vyrozuměni a že proto zde nebylo písemného důkazu o řádném svolání valné hromady, netřeba se zabývat, ježto žalobce neupírá usnesení valné hromady platnost z tohoto důvodu. Je-li v jednotlivém případě platnost usnesení valné hromady napadena z toho důvodu, že valná hromada nebyla řádně svolána, ježto nebyli pozváni všichni členové, nutno v takovém případě zjistiti vhodnými průvodními prostředky, že byla svolána řádně, v daném případě že byli pozváni všichni členové a že byl oznámen jako bod programu »Ausscheidung der Mitglieder« (vyloučení členů). Tento důkaz mohl býti podán v souzeném případě jedině výsledkem všech osob, které byly v době valné hromady členy žalovaného spolku. Ježto však nižší soudy tuto rozhodnou okolnost nezjistily, zůstalo řízení v obou stolicích vadným a bylo třeba již z tohoto důvodu rozsudky obou stolic zrušiti. Otázkou, bylo-li označení bodu programu »vyloučení členů« dostačující, neměly se nižší soudy vůbec zabývat, když žalobce toto označení bodu programu pokládá za dostačující a z toho důvodu platnost svolání valné hromady nenapadl. Kdyby tudíž bylo zjištěno, že valná hromada byla svolána řádně, t. j., že byli o ní vyrozuměni všichni členové za současného oznámení bodu programu »vyloučení členů«, musel by se soud zabývat otázkou, stalo-li se vyloučení žalobce z důvodů stanovami připuštěných.

Čís. 14788.

K § 297 a) obč. zák. Důvod tohoto ustanovení.

Hlediska rozhodná pro posouzení otázky, zda věc jest příslušenstvím nemovitosti.

Podmínka kupní smlouvy, že dodaný předmět jest kupiteli až do úplného zaplacení předán pouze do užívání, že nesmí se státi příslušenstvím

nemovitosti a že kupitel výslovně se také zříká práva učiniti věc spojením s nemovitostí příslušenstvím této, nemá právních účinků, umožňujíc obcházení zákona.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1935, Rv I 345/34.)

Žalobkyně domáhá se žalobou na žalovaném vydání chladicího přístroje s příslušenstvím, tvrdíc, že jej prodala žalovanému s výhradou práva vlastnického až do úplného zaplacení kupní ceny, jež zaplacená nebyla. Podle obsahu kupního listu, jež žalovaný schválil, souhlasil žalovaný s tím, že stroj jest mu odevzdán jen do užívání, pokud nebude úplně zaplacen, že nesmí také tvořiti součást budovy, i kdyby byl s ní zazděním spojen, a svolil k tomu, by si žalobkyně své vlastnické právo ke stroji dala podle § 297 a) obč. zák. knihovně poznamenati. Nižší soudy vyhověly žalobě, první soud z těchto důvodů: Žalovanému byly odevzdány stroje až do úplného zaplacení jen do užívání. Nesměly, pokud nebyly zaplacený, tvořiti součást budovy i kdyby byly s ní zazděním spojeny a žalovaný svolil také k tomu, aby žalobkyně ve smyslu § 297 a) obč. zák. dala si vlastnické právo ke strojům poznamenati knihovně na nemovitosti, kde byly stroje umístěny. Zřekl se tedy žalovaný výslovně práva, by stroje staly se spojením s nemovitostí příslušenstvím této nemovitosti a naopak potvrdil, že se mu odevzdávají jen do užívání. Zřeknutí takové není proti dobrým mravům a není tedy podle zákona neplatným. Nehledě ani k tomu nutno uvážiti ještě i to, že vlastnosti příslušenství může nabýti jen stroj, který byl postaven do podniku vlastníkem stroje. Vždyť § 294 obč. zák. výslovně stanoví: do příslušenství patří . . . i vedlejší věci, bez nichž hlavní věci nelze upotřebiti, nebo o kterých zákon nebo vlastník určil, aby se jich trvale k hlavní věci upotřebilo. Žalovaný však vůbec nikdy vlastníkem chladicího zařízení ještě nebyl a proto ani spojením s věcí hlavní nemohlo zařízení to nabýti povahy příslušenství. Pokud konečně jde o námitku žalovaného, že by mohl býti odsouzen jen k vrácení strojů proti vrácení zaplacené jim splátky a náhradě vynaloženého zlepšení zapomíná, že žalobkyně svoji žalobou domáhá se pouhého vydání dodaného zařízení zpět, aniž by jakýmkoliv způsobem dala najevo, že chce vůbec ustoupiti od smlouvy. Domáhá-li se prodatel vydání věcí, nikoliv však ustoupení od smlouvy, nemůže kupitel požadovati, by mu bylo vráceno, co již na kupní cenu zaplatil, a nemůže z tohoto důvodu zadržovati vydání věcí. Ostatně i ohledně této námitky ustanovuje kupní list, že, použila-li žalobkyně vyhrazeného práva vzíti si dodané předměty zpět, nevrací v takovém případě splátky učiněné, jelikož tyto slouží k uhrazení půjčovního a odškodného za opotřebení a i s tímto ustanovením kupního listu žalovaný podepsav jej souhlasil.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

V rozh. čís. 11200, 12106, 13312 sb. n. s. vyložil nejvyšší soud, že stroje dodané vlastníku nemovitosti s výhradou práva vlastnického až do úplného zaplacení a ve smyslu § 294 obč. zák. trvale spojené s nemovi-

tostí, aniž by si dodavatel vymohl knihovní poznámku podle § 297 a) obč. zák., stávají se příslušenstvím nemovitosti, vystupují z vlastnictví dodavatele, stávají se vlastnictvím majitele nemovitosti, se kterou byly spojeny a proto věcná vlastnická žaloba dodavatele jest bezpředmětná. Nižší soudy však při posuzování této otázky vycházely z podmínek kupního listu ze dne 14. června 1931 a jeho ustanovení, že dodávané chladicí zařízení jest žalovanému až do úplného zaplacení předáváno pouze do užívání s tím, že nesmí státi se příslušenstvím nemovitosti a že žalovaný výslovně se zříká práva učiniti zařízení spojením s nemovitostí příslušenstvím této. Z těchto ustanovení kupního listu usoudily, že dodané chladicí zařízení nemohlo se státi příslušenstvím nemovitostí, že tedy i žalobkyně nepřestala býti jeho vlastníci a proto vyhověly žalobě žádající vydání dodaného chladicího zařízení. Názor ten není správný. Důvodem ustanovení § 297 a) obč. zák. bylo zabezpečiti hypotekární a jiný úvěr, který výhradou práva vlastnického byl podrýván. Zákon chtěl zabrániti tomu, aby z nemovitostí nebyly na škodu věřitelstva vytrhovány důležité a mnohdy právě nejcenější součástky a nutno tedy předpis ten vykládati přísně a důsledně. Účel jeho byl by zcela zmařen, když by v poměru mezi přímými smluvníky, kde věřitelé eventuelně na spor ani nemají vlivu, zásada tato neměla býti uznávána a dodavatel, který nezachoval opatrností v § 297 a) obč. zák. uvedených, mohl stroje, třebaš podle § 294 obč. zák. s nemovitostí spojené, požadovati nazpět. Podmínky kupního listu o zákazu spojení zařízení s nemovitostí a nemožnosti státi se příslušenstvím nemohou míti účinku, poněvadž byl by tak obcházen zákon. Zda nějaká věc jest či není příslušenstvím nemovitostí, nutno posuzovati podle toho, zda vedlejší věc možno podle názoru hospodářského styku a zásad považovati za příslušenství, totiž buď že jest s nemovitostí trvale tak spojena, že ji bez porušení odstraniti nelze, nebo aby šlo o takovou vedlejší věc, bez níž hlavní věci nelze užívati, nebo o níž zákon neb vlastník určil, aby jí trvale pro hlavní věc bylo užíváno. Nemůže tu ani obmezení vůle vlastníkovy, zevnímu světu ostatně nijak nepoznatelné, míti proto vliv na posouzení, zda dodané zařízení stalo se příslušenstvím, čili nic. Námitka žalovaného, že nemovitost, se kterou chladicí zařízení snad bylo spojeno, není jeho výhradním vlastnictvím, nemá na posouzení věci vlivu. Spoluvlastníci mají podle § 828 obč. zák. právo společnou věcí volně nakládati a v případě shody představují jednu osobu. Že by zde mezi spoluvlastníky nemovitosti byla nějaká neshoda, není ani tvrzeno ani jinak nevyšlo najevo (rozh. čís. 13220, 13312 sb. n. s.). Úvahy tyto podrží v tomto případě svoji závaznost, bude-li kladně zodpověděna otázka, že dodané chladicí zařízení je příslušenstvím nemovitosti ve smyslu §§ 294, 297 obč. zák., kdyžte nižší soudy zřejmě považovaly je za stroje ve smyslu § 297 a) obč. zák. Nejvyšší soud nemohl však ihned rozhodnouti ve věci samé, ačkoli uplatňován je pouze dovolací důvod nesprávného právního posouzení, poněvadž nižšími soudy nebyl vyřešen základ námítky dovolatelovy, zda tu běží skutečně o případ slučenství nemovitosti čili nic. Na prvním soudu bude, aby podle zásad shora vytčených projednal se stranami, zda žalobkyně dodané chladicí zařízení stalo se příslušenstvím nemovitosti žalovaného, či pouze živnostenského podniku hostinského a

řeznického tam žalovaným provozovaného, zda lze hlavní věci i bez této vedlejší věci vůbec užívat, či jen v obmezeném rozsahu, kdy a jakým způsobem nastalo trvalé účelové spojení věci vedlejší s hlavní věcí. V tom směru nechť soud za použití § 182 c. ř. s. dotazy na strany objasní skutkové údaje pro řešení věci rozhodné a případně nabídnuté důkazy provede, a podle výsledku znova rozhodne.

Čís. 14789.

Obecní dávka z nájemného a poplatky za používání stok a za odvážení smetí (§§ 38 a 28 zák. čís. 329/21 Sb. z. a n., dodatek IV vlád. nař. čís. 143/22 Sb. z. a n. a dodatek I cit. vládního nařízení) nepožívají přednostního pořadí při rozdělení nejvyššího podání za nemovitost.

Rozh. ze dne 18. prosince 1935, R III 396/35; důvody viz Úr. sb. čís. 2373.

Čís. 14790.

Předpoklady pro návrh na trestní stíhání pro přestupek podle § 8 vyživ. zák.

Usnesl-li se poručenský (opatrovnický) soud jen na svolení ke stíhání výživou povinného podle § 9 alim. zákona, neučiniv sám samostatného návrhu na stíhání, není v tom nezákonností podle § 46 (2) zákona čís. 100/31 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1935, R I 1289/35.)

Poručenský soud svolil usnesením, by proti nemanželskému otci nezl. Milady Z-ové bylo zavedeno trestní řízení podle § 9 vyživ. zák. Rekursní soud nevyhověl rekursu. Důvody: Stěžovatel tvrdí, že má četnou rodinu a starou matku, kterou musí živiti, že nemá nemovitého majetku a jeho výdělek ze živnosti těžko stačí na skromný život vzhledem k velké konkurenci a k jeho trvalé invaliditě, a slibuje, že bude hledět výživné platiti, jak mu to poměry dovolí, což prý dosud nebylo možné, ale tím není vyvráceno stanovisko napadeného usnesení, podle něhož stěžovatel dosud na výživné nezaplatil nic, vymlouvaje se jen tím, že výživné nebylo na něm žádáno, a podle něhož dále poručenka je nyní bez zaměstnání a bez výdělku a musí být vyživována svou matkou, bez jejíž péče by byla vydána nouzi; je tedy stěžovatel důvodně podezřelý z trestného činu uvedeného v § 8 uvedeného zákona a proto první soud právem udělil svolení k tomu, aby bylo navrženo stíhání stěžovatele podle § 9 uvedeného zákona.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Z doslovu dovolacího rekursu jde najevo, že uplatňuje nezákonnost, avšak neprávem, neboť předpokladem pro návrh na trestní stíhání pro přestupek podle § 8 vyživ. zák. není, by byla již zjištěna skutková pod-